

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	П	З	1	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Бакалавърска програма по Психология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	1	0
---	---	---	---

Физиологична психология

Психология

Преподавател: доц. М. Рашева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост		
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Изпит	100

Анотация на учебната дисциплина:

Обучението включва представяне на физиологичните механизми на сензорната и двигателната дейност, на вроденото и научено поведение, на висшите корови функции и техните нарушения.

Изучава се строежа и функциите на основната функционална единица на нервната система – нервната клетка, невроналните мрежи и тяхното функциониране, невромедиаторите и поведението.

Разглеждат се подробно методите прилагани във физиологичната психология, както и приложените на някои методи в практиката

Разглежда се строежа на централната нервна система, неговата организация на макро ниво и функциите, както на отделните части, последователния и паралелен начин на обработка на информация. Представят се най-простите невронални мрежи и функциите на спинално ниво,

<p>ниво мозъчен ствол, подкорови възли и мозъчна кора.</p> <p>Двигателната дейност и сензорните процеси се изучават с представяне на анатомичните и морфологични основи, на физиологията на тези процеси, на съзряването им, на организацията на различни нива в нервната система и значението им в човешкото поведение</p> <p>Изучават се функциите на неспецифичните системи, ретикуларна формация и лимбична система, разликите в анатомичен, морфологичен и функционален аспект от специфичните системи, връзката с автономните функции, емоции, памет и обучение.</p> <p>Висшите корови функции, гнозис, праксис и език се разглеждат вкл. в психолингвистичен аспект, като се представят и техните нарушения.</p> <p>Съзнание и нарушения на съзнанието, физиологични основи на стреса, на съня и бодърствуването, на вниманието, на емоциите и паметта са други важни теми, които се разглеждат подробно.</p>
Предварителни изисквания:

Очаквани резултати:
Запознаване с биологичните основи на човешкото поведение, на механизмите, които са в неговата основа.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Предмет на науката физиологична психология. Методи на изследване. Общ строеж и функции на нервната система. Нива на обработка на информация.	2+2
2	Нервна клетка – строеж и функции, общи структури при всички клетки, свързани с жизнените функции. Типични за нервната клетка структури. Белтъчини в мембраната – канали, помпи, ензими и др. Електрически явления в живите тъкани. Мембранен потенциал, потенциал на покой, постсинаптични потенциали. Приемане, предаване и съхранение на информацията на ниво клетка – теории, хипотези, доказателства. Невронални мрежи. Общи принципи на функциониране.	2+2
3	Гръбначен мозък и мозъчен ствол – строеж и функции. Рефлекси – гръбначно-мозъчни и стволови. Стволова ретикуларна формация. Черепно-мозъчни нерви – строеж и функции. Мимика. Връзки с волевото движение и с вродени инстинктивни реакции.	2+2
4	Сензорни системи - Зрителна – строеж и функции, възприятие и разпознаване. Слухова – строеж и функции – слухово възприятие и разпознаване. Соматосензорна система – строеж и функции. Пътища. Болкова перцепция Централни механизми на болката. Мирис и вкус.	2+2
5	Двигателна система – строеж и функции. Кортикоспинален път. Малък мозък – строеж и функции. Подкорови ядра. Спинални и централни механизми на движението. Теории.	2+2

6	Междинен мозък – зрителен хълм и подхълмие.. Строеж и функции. Внимание. Хомеостаза. Автономна нервна система. Връзка с ендокринната система. Значение за психосоматичната патология.	2+2
7	Мозъчна кора – строеж и функции. Цитоархитектоника. Функционална асиметрия на мозъчните хемисфери. Доминантност на лявата и дясна хемисфера за различни ВКФ. Експерименти, доказателства, приложение в практиката. Висши корови функции/ВКФ/ – локализация на мозъчните функции. Съвременни аспекти.	2+2
8	ВКФ – гнозис. Зрителен гнозис, слухов гнозис, тактилен гнозис. Сложни гностични процеси – зрително-пространствен гнозис, ориентация, възприемане на собственото тяло в пространството. Праксис. Диспраксии.	2+2
9	Език, реч, говор. Теории за възникването и развитието му. Функции. Структури на мозъка свързани с езиковите функции. Нарушения.	2+2
10	Функции на челен дял, слепоочен дял, теменен дял и тилен дял. Нарушения.	2+2
11	Емоции – физиологични основи на емоциите. Нарушения.	2+2
12	Сън и бодърствуване – физиологични основи. Нарушения.	2+2
13	Памет – физиологични основи, нарушения	2+2
14	Стрес – физиологични основи на стреса.	2+2
15	Невромедиатори, невромодулатори и поведение Психоактивни вещества – физиологични основи на зависимостта.Класификация, механизми на действие.	2+2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Предмет на науката физиологична психология. Методи на изследване. Общ строеж и функции на нервната система. Нива на обработка на информация.
2	Нервна клетка – строеж и функции, общи структури при всички клетки, свързани с жизнените функции. Типични за нервната клетка структури. Белтъчини в мембраната – канали, помпи, ензими и др. Електрически явления в живите тъкани. Мембранен потенциал, потенциал на покой, постсинаптични потенциали. Приемане, предаване и съхранение на информацията на ниво клетка – теории, хипотези, доказателства. Невронални мрежи. Общи принципи на функциониране.
3	Гръбначен мозък и мозъчен ствол – строеж и функции. Рефлекси – гръбначно-мозъчни и стволкови. Стволова ретикуларна формация.Черепно-мозъчни нерви – строеж и функции. Мимика. Връзки с волевото движение и с вродени инстинктивни реакции.
4	Сензорни системи - Зрителна – строеж и функции, възприятие и разпознаване. Слухова

	– строеж и функции – слухово възприятие и разпознаване. Соматосензорна система – строеж и функции. Пътища. Болкова перцепция Централни механизми на болката. Мирис и вкус.
5	Двигателна система – строеж и функции. Кортикоспинален път. Малък мозък – строеж и функции. Подкорови ядра. Спинални и централни механизми на движението. Теории.
6	Междинен мозък – зрителен хълм и подхълмие.. Строеж и функции. Внимание. Хомеостаза. Автономна нервна система. Връзка с ендокринната система. Значение за психосоматичната патология=
7	Мозъчна кора – строеж и функции. Цитоархитектоника. Функционална асиметрия на мозъчните хемисфери. Доминантност на лявата и дясна хемисфера за различни ВКФ. Експерименти, доказателства, приложение в практиката. Висши корови функции/ВКФ/ – локализация на мозъчните функции. Съвременни аспекти.
8	ВКФ – гнозис. Зрителен гнозис, слухов гнозис, тактилен гнозис. Сложни гностични процеси – зрително-пространствен гнозис, ориентация, възприемане на собственото тяло в пространството. Праксис. Диспраксии.
9	Език, реч, говор. Теории за възникването и развитието му. Функции. Структури на мозъка свързани с езиковите функции. Нарушения.
10	Функции на челен дял, слепоочен дял, теменен дял и тилен дял. Нарушения.
11	Емоции – физиологични основи на емоциите. Нарушения.
12	Сън и бодърствуване – физиологични основи. Нарушения.
13	Памет – физиологични основи, нарушения
14	Стрес – физиологични основи на стреса.
15	Невромедиатори, невромодулатори и поведение Психоактивни вещества – физиологични основи на зависимостта.Класификация, механизми на действие.

Библиография

1. Невропсихология – т. първи, втори и трети, под ред. На Р. Райчев, 2012 г.
2. Пирьова Б. Биологична психология
3. Пирьова Б. Анатомия и физиология
4. Райчев Р., Райчев И. Основи на неврологията /обща част/
5. Лурия Нейропсихология
6. Спрингер С, Г Дейч – Левый мозг, правый мозг.
7. Неврология – под ред. на Проф. Ив. Миланов, 2009
8. Мавлов, Боянова - Анатомия и физиология на човека
9. Рашев Р- Анатомия и физиология на висшата нервна дейност
10. Милнер Физиологическая психология

Дата: 2013 г.

Съставил: доц. М. Рашева